

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/115/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617207504
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2017:5617207504.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletého O. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom I. XXX, t. č. bytom Z.Á. XXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Obcou Hybe, so sídlom Hybe 2, IČO: 00 315 231, dieťa rodičov: matky Q. E., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom I. XXX, a otca A. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom I. XXX, t. č. v Ústave na výkon väzby a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Prešov, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti a o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, na nariadenie neodkladného opatrenia, za účasti bývalých pestúnov manželov M. K., nar. XX. XX. XXXX a C. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Z. XXX, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

Bývalí pestúni M. K., nar. XX. XX. XXXX a C. K., nar. XX. XX. XXXX sú povinní o d o v z d a ť maloletého O. K., nar. XX. XX. XXXX do starostlivosti Detského domova, so sídlom Kalvárska 924/35, Ružomberok.

Matka a otec s ú p o v i n n í prispievať na výživu maloletého O. K., nar. XX. XX. XXXX, každý z nich mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, v spojení s § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred na účet Detského domova, so sídlom Kalvárska 924/35, Ružomberok, od odovzdania maloletého dieťaťa do uvedeného zariadenia.

II. Neodkladné opatrenie trvá do vykonateľnosti rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 9P/115/2017 o nariadení ústavnej starostlivosti maloletého dieťaťa.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom sp. zn. 9P/75/2017 zo dňa 06. 11. 2017 tunajší súd zrušil pestúnsku starostlivosť maloletého O. K., nar. XX. XX. XXXX, začal konanie o ústavnej starostlivosti maloletého a súčasne vylúčil konanie o ústavnej starostlivosti maloletého na samostatné konanie, ktoré sa vedie pod sp. zn. 9P/115/2017.

2. Navrhovateľ, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 05. 12. 2017 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku, ktorým navrhol, aby súd odovzdal maloletého O. K., nar. XX. XX. XXXX do starostlivosti Detského domova v Ružomberku, a aby zaviazal matku a otca maloletého prispievať na výživu dieťaťa, každého z nich vo výške 30 % zo sumy životného minima na účet detského domova. Svoj návrh odôvodnil tým, že Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom č. k. 7P/69/2014-68 zo dňa 27. 01. 2015, právoplatného dňa 09. 02. 2015 zrušil ústavnú starostlivosť maloletého O. a zveril ho do pestúnskej starostlivosti manželov M. K., nar. XX. XX. XXXX a C. K., nar. XX. XX. XXXX. Do rodinného prostredia manželov bol maloletý odovzdaný dňa 16. 02. 2015. Maloletý sa adaptoval bez výrazných problémov. Dňa 22. 08. 2017 podali pestúni maloletého na Okresný súd Liptovský Mikuláš žiadosť na

zrušenie pestúnskej starostlivosti na maloletého O. bez uvedenia dôvodu. Na základe opakovaných návštev vykonaných v domácnosti pestúnov maloletého bolo zistené, že dieťa má veľmi vysoký prah bolesti a pestúni sa obávajú rôznych úrazov, ktoré by v budúcnosti mohli ohroziť zdravie a život maloletého. Maloletý užíva lieky, ktoré utlmujú agresivitu a hyperaktivitu. Napriek tomu v poslednom období pestúni nezvládali výchovu maloletého, ktorý je veľmi živý, chodí po parapetných doskách, nemá problém skočiť zo skrine. Na jeho správanie sa sťažovali aj rodičia detí z materskej školy. Riaditeľka materskej školy vo Z., ktorú maloletý navštevoval v písomnej správe zo dňa 25. 10. 2017 zhodnotila, že v porovnaní s predchádzajúcim obdobím nastala podstatná zmena v správaní maloletého. Dieťa je nepokojné, podráždené, často reaguje plačom a hnevom. Takéto správanie sa u maloletého neprejavovalo každý deň, striedali sa pokojnejšie a rušnejšie dni. Maloletý je veľmi vnímavý, citlivý, hravý a spoločenský chlapec. Podľa pestúny zmeny v správaní maloletého ovplyvňuje aj diagnóza fetálneho alkoholového syndrómu, ktorý má maloletý diagnostikovaný od narodenia. Rodičia dieťaťa prejavili záujem o maloletého a pestúni im umožnili, aby sa s maloletým osobne stretávali. Matka sa snažila budovať si citový vzťah so synom, jej životný štýl je ale nestabilný. Vyjadrila sa, že v súčasnom období by starostlivosť o dieťa nezvládla. Otec udržiaval kontakty so synom len krátkodobo, nakoľko sa od 04. 07. 2016 nachádza v Ústave na výkon väzby a v ústave na výkon trestu odňatia slobody v Prešove. Postupne rodičia prestali prejavovať záujem o maloletého. Dňa 06. 11. 2017 sa na Okresnom súde Liptovský Mikuláš uskutočnilo pojednávanie vo veci zrušenia pestúnskej starostlivosti. Pestúni trvali na svojej žiadosti najmä z dôvodu zdravotných problémov maloletého. Na základe toho bola rozsudkom súdu zo dňa 06. 11. 2017 zrušená pestúnska starostlivosť a začaté konanie o ústavnej starostlivosti maloletého, ktoré súd vylúčil na samostatné konanie.

3. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

4. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

5. Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

6. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

7. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

8. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

13. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

14. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

15. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

16. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolností, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

17. Podľa § 62 ods. 1, 2 a 3 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

18. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 o životnom minime, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 91,06 eura mesačne, ak ide o zaopatrované nepľnoleté dieťa, o nezaopatrované dieťa.

20. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Navrhovateľ po začatí konania o ústavnej starostlivosti maloletého podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti podľa § 367 CMP. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený.

21. Z návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš na nariadenie neodkladného opatrenia súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie. Pri rozhodovaní súd prihliadal na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia. Z dosiaľ predložených listinných dôkazov mal súd osvedčené, že zdravý vývoj a riadna výchova maloletého je v súčasnej dobe ohrozená a ochrana jeho záujmov vyžaduje okamžitú úpravu neodkladným opatrením, pokiaľ nedôjde k rozhodnutiu vo veci samej. Preskúmaním spisu súd zistil, že maloletý bol na základe rozsudku č. k. 7P/68/2014-68 zo dňa 27. 01. 2014 v pestúnskej starostlivosti manželov M. K., nar. XX. XX. XXXX a C. K., nar. XX. XX. XXXX, a to od dňa 16. 02. 2015. V rodinnom prostredí pestúnov sa maloletý adaptoval bez výrazných problémov. Aj napriek užívaniu liekov, ktoré utlmujú hyperaktivitu a agresivitu maloletého, pestúni v poslednom období nezvládali jeho výchovu. Dňa 22. 08. 2017 podali na tunajší súd žiadosť o zrušenie pestúnskej starostlivosti. Z pripojeného spisu sp. zn. 9P/75/2017 mal súd preukázané, že rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 06. 11. 2017 bola zrušená pestúnska starostlivosť maloletého O. K., nar. XX. XX. XXXX, o ktorej bolo rozhodnuté rozsudkom č. k. 7P/69/2014-68 zo dňa 27. 01. 2014. Nakoľko rodičia maloletého v súčasnosti nemôžu zabezpečiť starostlivosť o dieťa, súd uvedeným rozsudkom začal konanie o ústavnej starostlivosti maloletého, ktoré vylúčil na samostatné konanie, vedené pod sp. zn. 9P/115/2017. Na základe uvedených skutočností, prihliadajúc na zdravie a riadny vývin maloletého, súd vyhovel návrhu, pretože v danej veci bola osvedčená naliehavosť potreby nariadenia neodkladného opatrenia. Preto podľa § 367 CMP nariadil neodkladné opatrenie, ktorým pestúnom, manželom K., uložil povinnosť dočasne, do rozhodnutia vo veci samej, odovzdať maloletého O. do starostlivosti Detského domova v Ružomberku.

22. Súčasne súd na základe návrhu uložil matke a otcovi prispievať na výživu maloletého dieťaťa v nevyhnutnej miere, a to každému z nich sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima (91,06 Eur) na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, ktorá v súčasnej dobe predstavuje 27,32 Eur mesačne. Výživné v nevyhnutnej miere je určené len na uspokojovanie základných osobných potrieb maloletého dieťaťa. O tejto výške výživného bolo rozhodnuté s poukazom na § 62 ods. 3 ZR ako o minimálnej zákonnej výške výživného, z dôvodu, že súd pri neodkladnom opatrení nemá reálnu možnosť zistiť schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov na to, aby mohol určiť skutočnú objektívnu sumu výživného. Bez ohľadu na to, aký majú rodičia príjem a aké sú ich majetkové pomery, alebo aké sú odôvodnené potreby maloletého, sú povinní zo zákona prispievať na výživu maloletého dieťaťa aspoň v minimálnom rozsahu, čo je aktuálne 27,32 Eur mesačne. Výživné sú povinní platiť vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca na účet detského domova. Takéto neodkladné opatrenie predstavuje len dočasnú úpravu, ktorej cieľom je prioritne zabezpečiť v nevyhnutnej miere základný rámec plnenia si vyživovacej povinnosti zo strany obidvoch rodičov.

23. Záverom súd považuje za potrebné uviesť, že vo veci samej bude vykonané dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov bude rozhodnuté v súlade so záujmami maloletého dieťaťa. Po dokazovaní určí súd výživné v takej výške, ktorá bude zodpovedať odôvodneným potrebám dieťaťa a súčasne schopnostiam a možnostiam povinných.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v 2 vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP).